

Търговия с фалшифицирани фармацевтични продукти

Кратко изложение

Кратко изложение

В поредица от проучвания на ОИСР и Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), настоящият доклад има за цел да подобри разбирането на проблемите и предизвикателствата, пред които са изправени правителствата, предприятията и обществото, породени от търговията с фалшиви фармацевтични продукти.

Незаконните пазари на фалшифицирани фармацевтични продукти са привлекателни за фалшификаторите с оглед на високите маржове на печалба, ниския риск от разкриване и преследване, слабите наказания и лекотата, с която потребителите могат да бъдат заблудени, че фалшифицираните продукти са истински. През 2016 г. международната търговия с фалшифицирани фармацевтични продукти достигна 4,4 милиарда щатски долара, което застрашава общественото здраве и безопасност, и в същото време носи печалби за престъпниците и организираната престъпност. Това не включва много голям обем вътрешно производство и потребление на незаконни фармацевтични продукти. Фалшифицираните лекарства не само причиняват икономически щети за сектора, но също така представляват значителна заплаха за общественото здраве, тъй като често не са правилно формулирани и могат да съдържат опасни съставки.

През периода 2014—2016 г. иззетите фалшификати включваха лекарства за тежки заболявания, включително малария, ХИВ/СПИН и рак. Включват се също антибиотици, лечение, свързано с начина на живот, болкоуспокояващи, лечение на диабет и лекарства за централната нервна система.

Какво откри проучването?

В проучването беше събран и анализиран уникален международен набор от митнически данни за изземванията и други данни в областта на правоприлагането в съчетание със структурирани интервюта с експерти от промишлеността, търговията и митниците, с цел количествено определяне на стойността, обхвата и тенденциите при търговията с фалшифицирани фармацевтични продукти.

Беше установено, че Китайската народна република, Хонконг (Китай), Сингапур и Индия са основните икономики, от които идват фалшифицираните лекарства. Основните производители на фалшиви лекарства са Китай и Индия, а Обединените арабски емирства, Сингапур и Хонконг (Китай) служат като транзитни икономики. Други важни транзитни пунктове за фалшиви фармацевтични продукти включват Йемен и Иран.

От тези места фалшифицираните фармацевтични продукти могат да бъдат доставяни навсякъде по света, въпреки че основните цели изглежда са африканските икономики, Европа и Съединените щати.

Какви са предизвикателствата?

Успешното пускане на пазара на фалшификати изисква фалшификаторите да навлязат във веригите за доставки, които в по-голямата си част се следят отблизо от производителите и регулаторите. Въпреки че търговците на едро, които носят отговорност за дистрибуцията на повечето фармацевтични продукти, са сигурни, има хиляди второстепенни дистрибутори, които са по-уязвими за навлизане от страна на фалшификаторите. Откриването на фалшификати изисква експертна оценка, която може да струва скъпо. Способността на фалшификаторите да опаковат продукти по начин, който копира оригиналните продукти е от ключово значение за техния успех, както е и способността им да направят продуктите си подобни на оригиналните продукти.

Използването на зони за свободна търговия улесни търговията с фалшифицирани фармацевтични продукти, което осигури място за опаковане и преопаковане на продуктите по начини, които ефективно прикриват действителния им произход.

Във всички държави съществуват предизвикателства, но те са особено големи в развиващите се страни, където неофициалната дистрибуция е в по-голям мащаб и тя е по-малко сигурна. Предизвикателствата пред всички държави се увеличиха с развитието на нелоялни онлайн аптеки, които често предлагат фалшифицирани продукти на ниска цена. Потребителите демонстрират готовност да поемат рискове за закупуването на продукти онлайн, като понякога пренебрегват последствията от закупуването и използването на продукти, които може да не са формулирани правилно.

Търговията с фалшифицирани лекарствени продукти се подхранва и от рязкото нарастване на случаите на използване на пощите за изпращане на продукти. Повече от 95 % от митническите изземвания на фармацевтични продукти през периода 2014—2016 г. са били свързани с пощенски и експресни куриерски услуги, което е доста над средното равнище за други продукти. Недостатъчната информация за пощенските пратки затруднява засичането и залавянето на продукти в рамките на националната и международната търговия. При внос документацията обикновено се предоставя само на митническите служители на хартиен носител, в момента на вноса, като тя лесно може да се окаже неточна.

Правителствата и промишлеността работят заедно за борба с фалшифицираните, неотговарящите на стандартите и подправените фармацевтични продукти. Предприетите действия варират от законодателни мерки до действия по правоприлагане и кампании за повишаване на осведомеността. На международно равнище се предприемат много инициативи за справяне с нарастващия проблем с фалшифицираните лекарствени продукти, включително програмите за борба с престъпността, провеждани от Интерпол и Световната здравна организация.

Какви са въздействията?

Въздействията на фалшифицираните лекарства се усещат на много равнища:

- Увреждане на здравето на хората или липса на подходящ отговор на техните медицински нужди. Оценките показват, че между 72 000 и 169 000 деца могат да починат всяка година от пневмония след получаване на фалшифицирани

медикаменти и че фалшивите лекарства против малария може да са причина за още 116 000 смъртни случая.

- Загуба на продажби и накърняване на репутацията на законните производители. Дружествата, регистрирани в Съединените американски щати, са най-силно засегнати от търговията с фалшификати: почти 38 % от всички конфискувани фалшифицирани лекарства нарушават правата върху интелектуалната собственост (ИС) на дружества, регистрирани в Съединените американски щати. Други страни от ОИСР също са засегнати неблагоприятно (по-специално Швейцария, Германия и Франция).
- Разходи и изгубени приходи на правителствата и икономиките. Според една прогноза разходите за правителствата на държавите от ЕС, свързани с пропуснатите ползи от фалшифицираните лекарствени продукти, са от порядъка на 1,7 милиарда евро.
- Разходи за лечение на пациенти, които са понесли неблагоприятни последици за здравето в резултат на прием на фалшифицирани лекарства.
- Замърсяване на околната среда от „мръсни“ практики на нерегулирана престъпна дейност, включваща потенциално токсични химични вещества.
- Социални разходи, изразяващи се в увеличаване на организираната престъпност и загубата на работни места — оценени на над 80 000 работни места във фармацевтичния сектор на ЕС и други сектори, които продават стоки и услуги за него.

Какво следва?

Незаконната търговия с фалшифицирани и пиратски стоки е значителен и нарастващ проблем, който бележи ръст от 2,5 % от световната търговия през 2013 г. на 3,3 % през 2016 г. Глобализацията открива нови възможности за престъпните мрежи за разширяване на обхвата и мащаба на незаконната търговия с фалшифицирани и пиратски стоки.

Анализът в настоящия доклад има за цел да помогне на лицата, отговорни за вземането на решения в публичния и частния сектор, да разберат по-добре естеството и мащаба на световната търговия с фалшифицирани фармацевтични продукти и да разработят подходящи, съгласувани и основани на факти политики в отговор на това. Въпросите, изискващи спешно внимание, включват недостатъчен възпиращ ефект поради относително леки санкции, появата и значимостта на електронната търговия, както и рамки и фактори, свързани със злоупотребата с малки пратки с цел търговия с фалшифицирани лекарства.